

Vergaderjaar 2011–2012

29 521

Nederlandse deelname aan vredesmissies

32 706

Beveiliging zeevaartroutes tegen piraterij

Nr. 178

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 december 2011

In de brief van 1 juni 2011 (Kamerstuk 29 521, nr. 168) hebben wij u, conform artikel 100 van de Grondwet, geïnformeerd over de verlenging van de deelneming aan de Navo-operatie Ocean Shield en de EU-operatie Atalanta ter bestrijding van piraterij voor de kust van Somalië. Vanwege een aantal nieuwe ontwikkelingen ontvangt u hierbij een aanvullende brief over de Nederlandse deelneming aan de Navo en EU-operaties.

Wijziging mandaat Atalanta en inzet Autonomous Vessel Protection Detachments

De Political and Security Committee heeft 16 december jl. ingestemd met enkele aanpassingen in het operatieplan van Atalanta. Deze wijzigingen beogen de schaarse militaire middelen doelgerichter en doelmatiger in te zetten. Als gevolg van deze wijzigingen is het mogelijk zelfstandige militaire beschermingsteams in te zetten aan boord van schepen van het World Food Program (WFP) ter bescherming tegen piraterij. Deze Autonomous Vessel Protection Detachments (AVPD's) beschikken net als de Nederlandse VPD-teams aan boord van Nederlandse koopvaardij-schepen over een eigen medische voorziening waardoor zij op grote afstand van marineschepen kunnen worden ingezet. Door de inzet van AVPD's kunnen marineschepen die anders zouden worden ingezet om WFP-transporten te escorteren, andere taken van Atalanta uitvoeren en wordt de effectiviteit van deze operatie als geheel vergroot. De inzet van AVPD's is vooral de komende periode van belang omdat de operatie Atalanta kampt met een tekort aan marineschepen.

De regering heeft besloten vanaf eind januari voor een periode van zes maanden een AVPD aan te bieden aan Atalanta ter bescherming van WFP-schepen. Het AVPD wordt geplaatst aan boord van een door WFP gehuurd schip dat gedurende deze periode hulpgoederen van het WFP zal vervoeren naar Somalië. Behalve Nederland overwegen enkele andere EU-lidstaten eveneens de inzet van een AVPD.

Het AVPD zal worden ingezet op routes waarbij het WFP-schip de havens van Mombasa (Kenia), Dar-es-Salaam (Tanzania), Berbera, Bosaaso en Mogadishu (alle Somalië) zal aandoen. Het AVPD is in staat ongeveer tien dagen zonder logistieke hulp van buitenaf te opereren.

Op het optreden van AVPD's zijn de Rules of Engagement van Atalanta van toepassing. De risico's verbonden aan deze inzet worden aanvaardbaar geacht. De dreiging bestaat uit kleine groepen piraten met kleinkaliberwapens en raketwerpers. Piraten blijken tot op heden niet in staat een succesvolle aanval uit te voeren op een koopvaardij-schip wanneer zich aan boord een AVPD bevindt. WFP voert regelmatig transporten uit naar Mogadishu en andere Somalische havens. In deze havens bestaat de dreiging uit een aanslag door groepen met terroristische motieven. De dreiging in de haven van Mogadishu is hoog. In het afgelopen jaar heeft zich, voor zover bekend, één aanslag door Al Shabaab tegen de haven van Mogadishu voorgedaan. Deze was mede door de beveiliging niet succesvol. De veiligheidsmaatregelen in de havens, onder andere de aanvullende inspanningen van de Transitional Federal Government en troepen van de African Union Mission in Somalia in de haven van Mogadishu, worden toereikend geacht.

De Nederlandse bijdrage van een AVPD aan Atalanta heeft geen gevolgen voor de toegezegde VPD-inzet ten behoeve van Nederlandse koopvaardij-schepen.

Financiën

De additionele uitgaven die gemoeid zijn met de Nederlandse bijdrage van een AVPD aan de EU-operatie Atalanta worden geraamd op € 1,3 miljoen. De additionele uitgaven komen in 2012 ten laste van de structurele voorziening «uitvoeren crisisbeheersingsoperaties» van de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) op de defensiebegroting.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

De minister van Defensie,
J. S. J. Hillen